

ภูกระดึงเมื่อหน้าดอกไม้บาน

สมพร ชินโนรส

หน้าดอกไม้บานในที่นี้คือเดือนเมษายน 2546 นั้นแหละค่ะท่านผู้อ่าน

ดอกไม้ดอกแรกซึ่งบานต้อนรับพวกเราเมื่อก้าวขึ้นสู่ภูกระดึงคือ ดอกกล้วยไม้ชื่อสามปอย ผู้เขียนพบที่ซำแฮก พร้อมกับทราบข่าวจากคนที่เดินลงมาจากรูกระดึงว่า บนภูกระดึงตอนนี้มีแต่ดอกไม้บาน

เวลาเดินป่าคุณผู้อ่านอย่ามองแต่เท่านั้นคะ มองข้างบนบ้าง เช่น ตามคาบค ที่นั่นคุณจะพบกล้วยไม้บานต้อนรับคุณ ดูให้ดีคุณเห็นกล้วยไม้ชื่อ กวเรการ้อนกอใหญ่และกำลังออกดอกใหม่ ดอกกวเรการ้อนที่เห็นออกสีน้ำตาลแดงไม่สดใสเหมือนกล้วยไม้อิงอาศัยชนิดอื่น ว่าไปทำไมไม่ในความเห็นของผู้เขียน ได้เห็นดอกกล้วยไม้แม้ว่าสีจะไม่สวย แต่ก็ยังดีกว่าเห็นเพียงต้นกล้วยไม้

นอกจากดอกกวเรการ้อนแล้ว ตามคาบคอีกเช่นกันผู้เขียนเห็นเอื้องหมวดพราหมณ์กำลังออกดอก ดอกเอื้องหมวดพราหมณ์นั้นมีฟอร์มดีและสีสวย โดยเฉพาะตรงปากมีสีม่วงเข้ม ส่วนใบมีลักษณะกลมยาว เมื่ออยู่เป็นกอใหญ่จะเห็นใบกลมยาวนั้นคล้ายหวด

เมื่อพวกเราเดินมาถึงหลังแป ขณะเดินไปยังที่ทำการฯบนภูกระดึงนั้น ดอกไม้ที่บานต้อนรับพวกเราคือดอกเอ็นอ้าๆมีกลีบสีม่วงสด แซมด้วยเกสรสีเหลือง บนภูกระดึงบางแห่งมีต้นเอ็นอ้าขึ้น

เต็มท้องทุ่ง และต้นเอ็นอ้าเหล่านั้นกำลังออกดอก และบานสะพรั่ง มีฉากหลังเป็นหมู่สน ไกลออกไปเป็นท้องฟ้าสีคราม ภาพที่เห็นจะไม่ให้ดอกเอ็นอ้าเป็นดาราได้อย่างไร จริงไหมคะท่านผู้อ่าน

ข้างๆต้นเอ็นอ้ามีต้นส้มแปะกำลังออกดอก ดอกส้มแปะมีสีขาวลักษณะคล้ายโคมไฟ ดอกจะออกเป็นพวงทอดยาวไปตามกิ่ง ส้มแปะที่เห็นส่วนมากจะออกดอกเต็มต้น โดยเฉพาะต้นที่ผาหล่มสักนั้นมีทรงพุ่มสวยและออกดอกมากจนมองเห็นแต่ไกลเป็นสีขาวโพลน

ดอกไม้ดาราของภูกระดึงอีกชนิดหนึ่งคือ กุหลาบขาว กุหลาบขาวมีดอกคล้ายดอกชบา ที่ชื่อว่ากุหลาบขาวเพราะมีดอกสีขาว กุหลาบขาวบางต้นมีดอกสีขาวอมชมพู เวลาถ่ายรูปก็เลือกต้นที่ออกดอกสีขาวอมชมพู ภาพที่ออกมาจะสวยหวาน

ผู้เขียนมาภูกระดึงหลายครั้งมีครั้งนี้แหละค่ะที่กุหลาบขาวต่างพากันบานต้อนรับ เช่นที่บ้านพักบนภูกระดึง แต่ที่บ้านพักนั้นกุหลาบขาวคงบานมานาน ดอกจึงค่อนข้างเหี่ยวและโทรม ส่วนแถวน้ำตกธารสวรรค์ปากทางที่จะไปป่าปิดมีกุหลาบขาวขึ้นเป็นดงเช่นกัน เลือกถ่ายได้ตามชอบเลยค่ะ

เมื่อพวกเราเดินทางเข้าป่าปิด เราจะผ่านหมู่สน มองแถวคาบคบนะคะ คุณเห็นกล้วยไม้ที่มีดอกสีเหลืองไหม กล้วยไม้นี้มีชื่อว่าเอื้องคำปากไก่

* รองศาสตราจารย์ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

เอื้องคือช่อกล้วยไม้ตระกูลหนึ่ง คำคือสีเหลือง ส่วนปากไก่เพราะกล้วยไม้ชนิดนี้มีปากแหลมคล้ายปากไก่

พวกเราเดินผ่านทุ่งหญ้า ตามทางเดินที่เป็นทรายคุณระวังเหยียบต้นดอกหรีดนะคะ ต้นดอกหรีดมีขนาดเล็กขึ้นเป็นกอตามพื้นดิน ต้นจะแบนราบไปกับพื้น ดอกหรีดนั้นเล็กมากมี 5 กลีบ และมีสีม่วง ประดับด้วยใบสีเขียวเข้ม ต้นดอกหรีดบางกอออกดอก 2-3 ดอก แต่บางกอออกดอก 8-10 ดอกก็มี แต่ที่มีก็ไม่มีรูปภาพให้เห็นเป็นหลักฐาน ทั้งนี้เพราะเมื่อเจอสิ่งที่สวยงามนั้นขวานบินไปแล้ว ขวานในที่นี้คือฟิล์มถ่ายรูป ฟิล์มหมดแล้วจะทำอย่างไร สิ่งที่ได้ก็คือการถอนหายใจด้วยความเสียดาย

ตามทางไปป่าปิดเมื่อเดินไปตามลำธารที่จะไปน้ำตกขุนพอง พวกเราพบต้นกุหลาบแดงหรือกุหลาบพันปีด้วย กุหลาบแดงจะออกดอกเป็นช่อ แต่เดือนเมษายนเป็นเดือนของกุหลาบขาวนะคะไม่ใช่เดือนของกุหลาบแดง ถ้าคุณต้องการชมกุหลาบแดงให้เต็มอ้ม คุณต้องมาก่อนหน้านี้ 1-2 เดือน

เดินไปป่าปิดนานแล้วกลับออกมาเดินแถวหน้าผาบ้างดีกว่า แต่ก่อนจะไปหน้าผาคุณผู้อ่านควรไปสระอโนดาตก่อนนะคะ ตามทางเดินไปสระอโนดาตบริเวณที่เป็นแนวกันไฟผู้เขียนเห็นดอกกระเจียวบานเต็มทุ่ง กระเจียวชนิดนี้มีดอกสีแดงและสีชมพู ต้นดอกกระเจียวที่เพิ่งโผล่พื้นดินไม่มากนักหักเอามาจุ่มน้ำพริกกินได้ จะกินสดหรือจะกินสุกก็ได้ ผลที่ได้จากการกินดอกกระเจียวคือบรรเทาอาการท้องอืด เพราะกระเจียวเป็นพืชในตระกูลขิงข่า

ทำไมต้องมีแนวกันไฟบนภูกระดึง ทั้งนี้เพราะป่าบนภูกระดึงถูกไฟป่าเผาทำลายมาหลายครั้ง ทำให้หน้าเวศน์ของภูกระดึงเปลี่ยนไป คนที่มาเที่ยวภูกระดึงหลายครั้งจะทราบดีถึงความเปลี่ยนแปลงนี้ วิธีป้องกันไฟป่าวิธีหนึ่งคือการทำแนวกันไฟ โดยขุดดินเป็นร่องให้กว้างพอ เมื่อไฟลามมาถึงตรงร่องที่ขุดไว้ ไฟก็ไม่สามารถข้ามไปยังอีกข้างหนึ่งได้

ผลพลอยได้ของการขุดดินเป็นแนวกันไฟคือการได้เห็นดอกกระเจียวโผล่ขึ้นมา ความที่กระเจียวพันธุ์นี้มีต้นสูงไม่มาก และต้นจะงอกเมื่อฝนตก ประกอบกับท้องทุ่งที่เห็นหญ้าก็เพิ่งงอกขึ้นมาเช่นกัน ความเขียวของหญ้าแซมด้วยสีแดง สีชมพูของดอกกระเจียว ภาพที่ได้จึงงามไปอีกแบบ

พูดมาตั้งนานยังไม่ถึงสระอโนดาตสักที สระอโนดาตเป็นจุดขายที่สำคัญจุดหนึ่งของภูกระดึง

หมายความว่าใครที่มาภูกระดึงเป็นครั้งแรกก็ควรมาสระอโนดาตด้วย สระอโนดาตเป็นสระที่ดาตด้วยแผ่นหิน น้ำในสระใสสะอาดน่าเล่น แต่ก็ไม่เคยเห็นมีใครเล่นน้ำสักคน เห็นแต่คนไปถ่ายรูปคู่กับสระ

ที่สระอโนดาตอากาศเย็นสบาย สายลมพัดโชยมาอ่อนๆ เดินมานานแล้ว พักขา พักตา บ้างดีกว่า ว่าแล้วก็หาทำเลนอน นอนกลางดิน กินกลางทรายนั่นแหละคะ หลับสักตื่นแล้วค่อยมาว่ากันใหม่นะคะ

นอนหลับและฝันตื่นะคะท่านผู้อ่าน

สวัสดีค่ะ

